© iStockphoto - Ilewluck/ nariyu ng / Atul Chauhan

11/6/2026 | **IS**

Fréttatilkynning

Rafrænar vörur prófaðar fyrir hættuleg efni

Í tilraunaherferð sem ESB fjármagnaði til að kanna magn hættulegra efna í 173 rafmagns- og rafeindatækjum kom í ljós að helmingur þeirra fór yfir leyfileg mörk. Prófunarherferðin var skipulögð af stjórnarsviði framkvæmdastjórnar Evrópusambandsins fyrir innri markað, iðnað, frumkvöðlastarfsemi og lítil og meðalstór fyrirtæki (DG GROW).

Markaðseftirlitsyfirvöld völdu 107 ódýr, algeng raftæki með USB-tengjum eða sólarsellum eins og viftur, hátalara, snjallúr, vasaljós og garðljós til prófunar. Einnig voru skoðuð 32 eldhústæki eins og brauðristar, vöffluvélar, hrærivélar, sítruspressur og rafmagns saltkvarnir saltkvörn, og 22 snyrtivörur eins og hárþurrkur, heitir burstar, rakvélar, snyrtivélar og nuddtæki. Eftirstandandi vörur féllu í aðra flokka.

Þær voru prófaðar fyrir magn þungmálma (blýs, kadmíums, kvikasilfurs og sexgilts króms), brómaðra eldtefjunarefna (PBB og PBDE) og mýkingarefna (þalöt: DEHP, BBP, DBP og DIBP), en notkun þeirra er takmörkuð samkvæmt tilskipun ESB um takmarkanir á hættulegum efnum (RoHS).

Hækkað magn blýs (og kadmíums) greindist oftast í lóðpunktum (82 sýni stóðust ekki). Mýkingarefni voru algeng í einangrun og/eða hlífum á USB-snúrum, rafmagnssnúrum og tengjum, sérstaklega í mjúku PVC (51 sýni stóðust ekki). Brómeruð eldtefjunarefni fundust í hörðum plasthlutum fimm sýna og sexgilt króm fannst í málmskrúfum og gljáandi málmhlutum þriggja sýna sem prófuð voru.

Kaup á netinu höfðu hærri bilanatíðni: 49 uppfylltu ekki kröfur, miðað við 37 sýni úr verslunum.

Sýnataka í öllu ESB

Alls voru 104 sýni fengin úr hefðbundnum verslunum og 69 á netinu, fyrir að meðaltali 10 evrur

MSA frá 13 löndum keyptu tækin í verslunum og á netinu: Belgía, Eistland, Finnland, Þýskaland, Írland, Lettland, Lúxemborg, Holland, Noregur, Pólland, Portúgal, Slóvenía og Svíþjóð.

Skortur á skjölum og CE-merking

Sérstaklega voru vörurnar athugaðar með tilliti til nauðsynlegra merkinga og skjala. Vandamál fundust í 41 (24%) af vörunum, þar á meðal að CE-merkingu vantaði, hún var ekki nægilega sýnileg eða ólæsileg eða auðvelt var að eyða henni. Sumir annmarkar vörðuðu skort á upplýsingum um tengilið með aðsetur í ESB.

Þegar rannsóknarstofuprófanir og merkingaeftirlit eru sameinuð, uppfyllti alls 91 vara (53%) af 173 ekki kröfur.

MSA létu fyrirtæki vita um bilanirnar og tilkynntu nokkrar af vörunum til Öryggisgáttarinnar, hraðtilkynningarkerfis ESB fyrir hættulegar neytendavörur aðrar en matvæli.

Gripið var til fjölbreyttra aðgerða vegna þeirra 91 vöru sem uppfyllti ekki kröfur. Algengustu dæmin voru að taka þær af markaði áður en þær ná til neytenda og banna sölu þeirra.

Tillögur

MSA ráðleggur neytendum sem kaupa raftæki að ráðfæra sig við Öryggisgáttina til að ganga úr skugga um að fyrirhuguð kaup þeirra séu ekki skráð sem skaðleg.

Að auki mæla MSA með því að kaupendur forðist grunsamlega ódýrar vörur. Slíkar vörur eru ólíklegar til að uppfylla staðla ESB og eru hugsanlega skaðlegar umhverfinu og erfitt að endurvinna. Þegar keypt er á netinu er vert að athuga hvort seljandi eða birgir hafi heimilisfang innan ESB.

MSA mæla með því að neytendur leiti að CE-merkingunni og séu meðvitaðir um muninn á CE-samræmismerkinu og eftirlíkingum (oft ranglega kallaðar Kínaútflutningur), sem eru ekki opinberar CE-merkingar og geta gefið til kynna rangar eða villandi upplýsingar.

Framleiðendur, innflytjendur og dreifingaraðilar þurfa að hafa góðan skilning á ábyrgð sinni og vinna aðeins með áreiðanlegum samstarfsaðilum. Þeir verða að vera meðvitaðir um gildandi löggjöf ESB, þar á meðal Takmörkun á hættulegum efnum (RoHS) -tilskipuninni og tryggja að vörur þeirra séu í samræmi við ákvæði áður en þær eru settar á markað í ESB.

© iStockphoto - lilewluck / nanyu ng / Atul Chauhan

Að lokum er nauðsynlegt fyrir rekstraraðila að fara vandlega yfir öll vöruskjöl – með upplýsingum sem gefnar voru fyrir pöntun til prófunarskýrslna. Nauðsynleg skjöl þarf að afhenda eftirlitsstofnunum ef óskað er eftir því.

Verndun innri markaðarins

Prófunin var hluti af Sameiginlegum aðgerðum um samræmi vöru (JACOP) 2025, skipulögð af stjórnarsviði framkvæmdastjórnar Evrópusambandsins fyrir innri markað, iðnað, frumkvöðlastarfsemi og lítil og meðalstór fyrirtæki (DG GROW).

JACOP, sem er framkvæmt í ESB- og EFTA-ríkjunum, hjálpar til við að tryggja öryggi innri markaðarins með því að styrkja samstarf milli markaðsyfirvalda og samhæfa prófunaraðferðir.

Yfirvöld prófa vörur í sameiningu, ákvarða áhættu þeirra og tryggja að framleiðendur leiðrétti galla. Útgáfan frá 2025 náði yfir 11 vörutegundir.

„Herferðir eins og JACOP vernda evrópska neytendur fyrir hættulegum tækjum og vernda atvinnurekendur fyrir samkeppnisaðilum sem reyna að komast hjá reglum ESB," sagði Vanessa Capurso, stefnumótunarfulltrúi hjá DG GROW.

Fyrir nánari upplýsingar hafið samband við jacop2025@esn.eu

https://single-market-economy.ec.europa.eu/single-market/goods/building-blocks/market-surveillance_en

---

DG GROW			
EISMEA			
